



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.-11.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.98/7/2026.

A tanács tagjai: Dr. Szathmári Réka, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Gulyás-Horváth Orsolya közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Nemzeti Fejlesztési Központ
(Budapest, Wesselényi utca 20-22.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Béres István kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Baktalórántháza Város Önkormányzata
(Baktalórántháza, Köztársaság tér 8.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Sarkadi Tibor ügyvéd
Sarkadi Ügyvédi Iroda
(Nyíregyháza, Szent István utca 3. I/2.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Városfejlesztési építési munkák Baktalórántházán, 1. rész: Inkubátorház építése, parkok és terek felújítása 253.080.202.-Ft; 2. rész: Komposztáló telep építése 39.398.636.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR001113202023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő a hivatalbóli kezdeményezés első kezdeményezési eleme alapján a közbeszerzési eljárás 1. részében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 71. § (1) bekezdését, a második kezdeményezési elem alapján a közbeszerzési eljárás 1. és 2. részében a Kbt. 25. § (1) bekezdését, a harmadik kezdeményezési elem tekintetében a közbeszerzési eljárás 1. és 2. részében a Kbt. 50. § (4) bekezdését és a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben a közbeszerzési eljárás 1. részében 2.500.000.-Ft, a 2. részében 350.000.-Ft, összesen 2.850.000.-Ft, azaz kétmilliónyolcszázötvenezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 6-án a bevezető részben megnevezett építési beruházás tárgyában az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) EKR0011132023 számon, a Kbt. 117. § szerinti közbeszerzési eljárást indított. Az eljárást megindító felhívás (továbbiakban: felhívás) a Közbeszerzési Értesítő 2023/174. számában, 17270/2023 iktatószámon, 2023. szeptember 7-én jelent meg.

Az ajánlatkérő a felhívást egy alkalommal módosította, a miről a 2023. szeptember 19-én feladott korrigendum a Közbeszerzési Értesítő 2023/183. számában, 19008/2023 iktatószámon, 2023. szeptember 20-án jelent meg.

2. A felhívás releváns rendelkezései:

A felhívás a II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid ismertetése:

1. rész: Inkubátorház építése, parkok és terek felújítása:

Inkubátor ház-, parkoló-, okos zebra- és játszótér építése, valamint köztéri parkok felújítása valósul meg.

2. rész: Komposztáló telep építése

A felhívás 1. rész II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

1.1. Szolgáltató ház építése (Baktalórántháza 828/2 hrsz)

A meglévő mintegy 870 m² hasznos alapterületű művelődési központ kerül bővítésre az alábbiak szerint: [...]

1.2. Gépjárműparkoló építése (Baktalórántháza 616 hrsz)

A szolgáltató ház működéséhez szükséges gépjármű férőhelyet épülettől mért 500 méteren belül tervezett 25 férőhelyes gépjárműparkolóban biztosítjuk 556 m² felületen kialakított 6 cm vtg. térköves felületen a megfelelő rétegrenddel kialakítva.

1.3. Játszótér (Baktalórántháza 828/2 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 863 m² [...]

1.4. Park – Művelődési ház (Baktalórántháza 828/2 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 842 m² [...]

1.5. Park – Városháza (Baktalórántháza 349 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 1186 m² [...]

1.6. Park – Szociális központ (Baktalórántháza 1 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 450 m² [...]

1.7. Park – Petőfi köz (Baktalórántháza 828/3 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 760 m² [...]

1.8. Park – 56-os tér (Baktalórántháza 819 hrsz)

Az ingatlan tervezéssel érintett területe: 455 m² [...]

1.9. Gyalogátkelő hely (Baktalórántháza 822/3 hrsz)

Átkelő szélessége: 3,00 m, [...]

A részletes műszaki leírást, tervdokumentációt és költségvetést a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a 321/2015. (X.30) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdésében foglaltakra.

A felhívás 2. rész II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

2.1. Komposztáló telep (Baktalórántháza 822/3 hrsz)

Az építmény a mintegy 6.000 m²-es területen valósul meg a település kül-belterület határán.
[...]

A részletes műszaki leírást, tervdokumentációt és költségvetést a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a 321/2015. (X.30) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdésében foglaltakra.

A felhívás 1. és 2. rész II.2.5) pontjai szerinti értékelési szempontok:

Minőségi szempont:

1 2. Többlet jótállási idő (a vállalt többlet jótállási idő hónapokban kifejezve, 36 hónap + min 0, max. 24 hónap) / súlyszám: 10

2 3. Az M/1.1. alkalmassági követelményre bemutatott szakember építési szakterületen szerzett többlet szakmai gyakorlata (hónapokban, min. 0 - max. 60 hónap) / súlyszám: 20

Ár szempont:

1. Teljes nettó vállalkozói díj (HUF-ban) / Súlyszám: 70

A felhívás 1. és 2. rész II.2.12) pontja szerinti Európai uniós alapokra vonatkozó információk:

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-SB1-2022-00033

A felhívás 1. és 2. rész III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontja szerint:

Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása: Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a jelen eljárásban alkalmazza a Kbt. 114/A. §-ában foglaltakat, azaz az ajánlattevőknek már az ajánlatukban be kell nyújtaniuk az alkalmassági követelmény igazolására vonatkozó, alátámasztó dokumentumokat.

M/1

A 321/2015. Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés b) pontja alapján alkalmassági követelmény igazolásához benyújtandó iratok:

- „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” - „Az eljárást megindító felhívásban előírt alkalmassági előírások vonatkozásában bemutatott szakemberek” elnevezésű EKR űrlap;
- szakemberek saját kezűleg aláírt szakmai önéletrajza és rendelkezésre állási nyilatkozata (amennyiben rendelkezik vele, a kamarai nyilvántartási száma);
- Ajánlattevő nyilatkozata a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek nyilvántartásba vételéről (amennyiben kamarai nyilvántartással az ajánlattétel időpontjában nem rendelkezik);
- végzettséget, illetve képzettséget igazoló dokumentum egyszerű másolata.

A Rendelet 24. § (2) bekezdés alapján, ha a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vállalkozó kivitelezői névjegyzékében megjelenített, a Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés előírásainak megfelelő dokumentumok bizonyítják, hogy a gazdasági szereplő megfelel az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek, a követelmény és a megfelelést igazoló dokumentum helyének pontos megjelölését is elfogadja az ajánlatkérő a Korm. rendelet 21. § (2) bekezdésében meghatározott dokumentumok benyújtása helyett.

Az alkalmassági minimumkövetelmények igazolásával kapcsolatban az ajánlatkérő felhívja a

figyelmet a Kbt. 65. § (7) és (9) bekezdésében, illetve a Kbt. 67. § (3)-(4) bekezdésében foglaltakra.

A fenti alkalmassági követelmények esetében a Kbt. 65. § (6) bek. alapján az előírt alkalmassági követelménynek a közös ajánlattevők együttesen is megfelelhetnek. [...]

M/3. Ajánlattevőnek a 321/2015. Korm. rendelet 21. § (2) bekezdésének c) pontja alapján csatolnia kell bármely nemzeti rendszerben akkreditált tanúsító szervezet által tanúsított minőségbiztosítási vagy minőségirányítási rendszer (min. ISO 9001, vagy azzal egyenértékű) tanúsítványát, illetve az ezekkel egyenértékű minőségbiztosítási intézkedés részletes ismertetését.

Alkalmassági minimumkövetelmény(ek): M/1.

Alkalmatlan az ajánlattevő, ha nem rendelkezik

1. rész:

M/1.1. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet / IV. Felelős műszaki vezetés 1. rész 2. pontjában előírt MV-É jelölésű (Építési szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel/képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal és jogi szakokleveles mérnök végzettséggel.

M/1.2. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet / VI. Felelős műszaki vezetés 2. rész 3. pontjában előírt MV-ÉG jelölésű (építménygépészeti szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel illetve képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik;

M/1.3. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet / VI. Felelős műszaki vezetés 3. rész 21. pontjában előírt MV-VI jelölésű (villamosság szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel illetve képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik;

2. rész:

M/1. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet / IV. Felelős műszaki vezetés 1. rész 2. pontjában előírt MV-É jelölésű (Építési szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel/képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal.

Amennyiben a szakember rendelkezik kamarai regisztrációval, az ajánlatban meg kell adni a szakember regisztrációs számát, valamint a bejegyzés időpontját.

Ajánlatkérő a párhuzamos szakmai gyakorlatot csak egyszer veszi figyelembe. Amennyiben a szakember nem rendelkezik kamarai regisztrációval, abban az esetben az ajánlattevőnek az ajánlatban nyilatkoznia kell, hogy nyertessége esetén a regisztrációval nem rendelkező szakember tekintetében a szerződéskötés időpontjáig gondoskodik a szakember magyarországi kamarai nyilvántartásba vételéről az M/1.1. vagy M/1. pontban előírt szakterületeknek megfelelően. A nyertes ajánlattevő legkésőbb a szerződéskötéskor köteles átadni az ajánlattevő részére a kamarai regisztrációra vonatkozó igazolásokat. Továbbá az ajánlattevőnek az ajánlatban nyilatkoznia kell, hogy tudomásul veszi és elfogadja, hogy a kamarai regisztráció, illetve annak igazolásának elmaradását az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő szerződés megkötésétől való visszalépésének, illetve a szerződéskötés megghiúsulása ajánlattevő érdekkörében felmerült okának tekinti és a Kbt. 131. § (4) bekezdése alapján a második legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített szervezettel (személlyel) köti meg a szerződést, ha őt az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésben megjelölte. [...]

M/3. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha nem rendelkezik bármely nemzeti rendszerben akkreditált tanúsító szervezet által tanúsított, illetve ezekkel egyenértékű intézkedéssel, tanúsítvánnyal: minőségbiztosítási vagy minőségirányítási rendszer (min. ISO 9001).

A felhívás VI.3.4) További információk pontja szerint:

12. Ajánlatkérő alkalmazza a Kbt. 114/A. §-ában foglaltakat, a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdéseit és a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi okot.

13. Ajánlattevőnek ajánlata részeként csatolnia kell a rendelkezésre bocsátott költségvetést kitöltött formában .pdf aláírt és excel szerkeszthető formátumban is. Az árazott költségvetés a 322/2015. (X.30.) Korm. r. 24. § (1) bekezdésére figyelemmel szakmai ajánlatnak minősül.

15. Ajánlatkérő jelen eljárást Kbt. 112. § (1) bekezdés a) pontja alapján, 117. § szerinti saját beszerzési szabályok alkalmazásával folytatja le. Ajánlatkérő az eljárást a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt eljárás szabályait alkalmazza az alábbi eltérésekkel:

a) Ajánlatkérő az eljárást a Kbt. 117. § szerinti felhívás közzétételével indítja.

b) Ajánlatkérő alkalmazza a Kbt. 114/A. §-ban foglaltakat, azzal, hogy egyben alkalmazza a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdéseiben foglaltakat is. [...]

3. Az ajánlatkérő által kiadott „Ajánlattételi dokumentáció” tartalma a következő volt:

I. fejezet: Az ajánlattételhez szükséges általános tudnivalók

II. fejezet: Az ajánlatok elbírálása, szerződéskötés

III. fejezet: Közbeszerzési műszaki leírás

IV. fejezet: Szerződéstervezet

V. fejezet: Iratminták

Az „Iratminták” (V. fejezet) szerint:

„Ahol Ajánlatkérő valamely irat benyújtását írta elő, ott az Ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott iratminta kitöltése és benyújtása javasolt, de Ajánlatkérő által előírt valamennyi információt, adatot tartalmazó ajánlattevői nyilatkozatot is elfogadja, amennyiben annak alapján az érvényesség feltétele egyértelműen megállapítható.”

E fejezetben a „Tartalomjegyzék” cím alatt az ajánlatkérő táblázatban felsorolta az ajánlatban benyújtandó iratokat, amelyek között szerepelt az alábbi két sor is:

„Nyilatkozat bemutatott szakemberekről - Az eljárást megindító felhívásban előírt alkalmassági előírások vonatkozásában bemutatott szakemberek elnevezésű EKR űrlap”

„Szakemberek saját kezűleg aláírt szakmai önéletrajza és rendelkezésre állási nyilatkozata (amennyiben rendelkezik vele, a kamarai nyilvántartási száma) Továbbá végzettséget, képzettséget igazoló dokumentum egyszerű másolata”

Az iratminták között a „SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ” iratmintában megadandó adatként szerepelt a „Jelenlegi munkahely”, amelyhez meg kellett adni a munkaviszony kezdő időpontját év/hónap formában és a munkahely nevét, címét is.

A „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” EKR űrlapon a szakemberrel kapcsolatban a következő két adatot is meg kellett adni:

„Szakemberrel jogviszonyban álló szervezet megnevezése”

„Szakember jelenlegi jogviszonya a megjelölt szervezettel”

4. Az ajánlatkérő négy alkalommal adott kiegészítő tájékoztatást. A 2023. szeptember 15-én adott 2. kiegészítő tájékoztatás 18. kérdése és válasza a következő volt:

„18. Kérdés: »3. Az M/1. alkalmassági követelményre bemutatott szakember építési szakterületen szerzett többlet szakmai gyakorlata (hónapokban, min. 0-max 60 hónap)«

Kérdésünk, hogy a 0-60 hónap vonatkozik mind az M/1.1, M1/2. és M/1.3 pontban előírt szakemberekre, vagy csak az M/1.1. pontban előírt szakemberre?

Válasz: Ajánlatkérő a 3. értékelési szempont kapcsán a közbeszerzési eljárás mindkét részében az M/1.1. (1. rész) és M/1. (2. rész) pontban megjelölt szakemberre vonatkozóan írta elő a 0-60 hónap közötti szakmai gyakorlatot többlettapasztalatként. A közbeszerzési eljárás 1. részében M/1.2. és M/1.3. pontban megjelölt szakemberek az ajánlatban kizárólag az alkalmasság igazolása körében bemutatandók.

Ajánlatkérő észlelte, hogy a közbeszerzési eljárás 1. részében a felhívás II.2.5) pontjában az M/1. pontra történő hivatkozás szerepel, továbbá a felolvasólapon is így került az 1. rész vonatkozásában megadásra a 3. értékelési szempont, ezért a felhívás II.2.5) pontját és a felolvasólapot módosítja jelen kiegészítő tájékoztatás megküldésével egyidejűleg. A közbeszerzési dokumentum és a szerződéstervezet módosítása nem szükséges, ott vagylagosan szerepel az érintett pontokban az M/1.1. és M/1. pont.”

5. A 2023. szeptember 22. 10:00 órai ajánlattételi határidőig 3 ajánlattevő tett ajánlatot, mindhárman az eljárás mindkét részére. A későbbi nyertes ajánlattevő a Tamaris Garden Kft. (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) ajánlatában az 1. rész vonatkozásában a „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” EKR űrlapon az M/1.1 alkalmassági követelményre T.Z. szakembert, az M/1.2. alkalmassági követelményre H.I. szakembert, az M/1.3. alkalmassági követelményre V.L. szakembert mutatta be. Mindhárom szakember esetén a „Szakemberrel jogviszonyban álló szervezet megnevezése” rovatban a Tamaris Garden Kft.-t, a „Szakember jelenlegi jogviszonya a megjelölt szervezettel” rovatban a „Munkaviszony” kifejezést tüntette fel. Az ajánlatban T.Z. szakember önéletrajzát csatolta.

6. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 28-án hiánypótlást írt elő többek között a nyertes ajánlattevő részére a következők szerint:

„Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás 1. része kapcsán az eljárást megindító felhívás II.2.5) pontjában a 3. értékelési szempont kapcsán az alábbiakat írta elő:

»Az M/1.1. alkalmassági követelményre bemutatott szakember építési szakterületen szerzett többlet szakmai gyakorlata (hónapokban, min. 0 - max. 60 hónap)«

A felolvasólapon adminisztratív hiba folytán Ajánlatkérő maximum 36 hónap megajánlás lehetőségét ajánlotta fel a fenti előírással ellentétben.

Ajánlatkérő az ajánlatban csatolt szakmai önéletrajz alapján azonban megállapította, hogy a megajánlott szakember rendelkezik a maximum 60 hónap többlettapasztalattal, amelyre tekintettel a felolvasólap módosítása szükséges.

Kérjük, szíveskedjenek hiánypótlás keretében a közbeszerzési eljárás 1. részében a felolvasólapot akként módosítani, hogy a felolvasólapon a 3. értékelési szempont tekintetében 60 hónapot tüntetnek fel a szakember többlettapasztalataként.”

A nyertes ajánlattevő a hiánypótlást határidőben benyújtotta.

7. Az ajánlatkérő 2023. október 4-én újabb hiánypótlási felhívással fordult a nyertes ajánlatkérő felé – többek között – a következő tartalommal:

„1. rész: 1. [...] Ajánlattevő ajánlatában nem csatolta

- T.Z., H.I. és V.L. szakemberek kapcsán a végzettség igazolását,

- H.I. és V.L. szakemberek kapcsán a szakmai önéletrajzot és rendelkezésre állási nyilatkozatot (rendelkezésre bocsátott szakmai önéletrajz minta tartalmazza).

Kérjük, hiánypótlás keretében szíveskedjenek

- T.Z. szakember esetében az »alap« mérnöki diplomát csatolni, míg H.I. és V.L. szakemberek esetében a végzettség igazolását,

- H.I. és V.L. szakemberek kapcsán a szakmai önéletrajzot és rendelkezésre állási nyilatkozatot (rendelkezésre bocsátott szakmai önéletrajz minta tartalmazza).”

8. A nyertes ajánlattevő a kért hiánypótlást határidőben benyújtotta, csatolta H.I. szakember és V.L. szakember szakmai önéletrajzát. H.I. szakember önéletrajza szerint a jelenlegi munkahelye 2018. december óta „egyéni vállalkozó”, V.L. szakember önéletrajza szerint a jelenlegi munkahelye 2021. február 6. óta a Minterm Kft.

9. Az ajánlatkérő 2023. október 11-én készítette el és tette elérhetővé az EKR-ben az eljárást lezáró összegezést, amely szerint az eljárás mindkét rész tekintetében eredményes lett, mindkét rész esetében a Tamaris Garden Kft. lett a nyertes ajánlattevő. Az összegezés a nyertes ajánlattevő esetén nem jelölt meg sem kapacitást biztosító szervezetet, sem alvállalkozót.

10. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő a szerződéseket 2023. október 31-én kötötték meg. Az eljárás eredményéről a 2023. november 6-án feladott tájékoztató hirdetmény 2023. november 9-én jelent meg a Közbiztosítási Értesítő 2023/217 számában 23130/2023 iktatószámán.

A hivatalbóli kezdeményezés

11. A hivatalbóli kezdeményező 2026. március 4-én benyújtott hivatalbóli kezdeményezése három kezdeményezési elemet tartalmazott. Az első kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § rendelkezéseit azzal, hogy az 1. ajánlati részben az M/1.2. és M/1.3. műszaki szakmai alkalmassági követelményre a nyertes ajánlattevő által bemutatott szakemberek aktuális munkahelye vonatkozásában fennálló ellentmondásokat nem tisztázta. A második kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését azzal, hogy nem tette meg a szükséges intézkedéseket a feltételezhető összeférhetetlenséggel kapcsolatban az eljárás előkészítésébe bevont Magnis Kft. és a nyertes ajánlattevő vonatkozásában az 1. és 2. ajánlati részben. A harmadik kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését és a 65. § (3) bekezdését azzal, hogy M/3 műszaki szakmai alkalmassági követelményként írta elő az ISO 9001 tanúsítvány meglétét, illetve az azzal egyenértékű intézkedések, tanúsítványok bemutatását az 1. és 2. ajánlati részben. Kérte a feltételezett jogsértések kivizsgálását.

Mindhárom kezdeményezési elem esetében a jogsértés időpontjaként 2023. október 11-ét, az összegezés elkészítésének napját, a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2026. január 14-ét, a szabálytalansági eljárás megindításának napját jelölte meg.

12. Kezdeményezői jogosultsága alátámasztásaként előadta, hogy a jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbiztosítási eljárás eredményeképpen megkötött szerződés pénzügyi finanszírozását a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-SB1-2022-00033 azonosítószámú projekt támogatási szerződése biztosítja, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) keretében. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) vonatkozásában a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a rendelet 1. sz. mellékletében foglalt táblázat 8. pontjában foglaltakra – az irányító hatóság feladatait 2024. augusztus 1-től a Nemzeti Fejlesztési Központ látja el.

13. A hivatalbóli kezdeményező az első kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy a nyertes ajánlattevő az eljárás 1. részében egyrészt az M/1.2. szerinti MV-ÉG szakember alkalmassági feltételre bemutatta H.I. szakembert, aki a benyújtott önéletrajzában jelenlegi munkahelyénél egyéni vállalkozót tüntetett fel. A nyertes ajánlattevő ezzel szemben a „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” tárgyú EKR űrlap nyilatkozatban azt jelölte, hogy a szakember a nyertes ajánlattevőnél áll munkaviszonyban. Másrészt a nyertes ajánlattevő az

M/1.3. szerinti MV-VI szakember alkalmassági feltételre bemutatta V.L. szakembert, aki a benyújtott önéletrajzban jelenlegi munkahelyénél Minterm Kft-t tüntette fel. A nyertes ajánlattevő ezzel szemben a „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” tárgyú EKR űrlap nyilatkozatban azt jelölte, hogy a szakember a nyertes ajánlattevőnél áll munkaviszonyban, valamint alvállalkozót nem vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez.

14. A nyertes ajánlattevő az ajánlatban a bevont szakemberek esetében a megfelelő igazolási módokat teljesítette, viszont a benyújtott dokumentumok ellentmondanak egymásnak, hiszen a szakmai önéletrajzokból kitűnik, hogy egyik szakember sem állt munkaviszonyban a nyilatkozat benyújtásakor a nyertes ajánlattevővel. Az utóellenőrzés során benyújtott munkaszerződések mindkét szakember esetén az ajánlattételi határidőt követő, 2023. október 1-jei keltezésűek, az ajánlati kötöttség beálltát követően keletkeztek. Az ajánlatkérő a fenti ellentmondást nem tisztázta, megsértve ezzel a Kbt. 71. §-át.

15. A hivatalbóli kezdeményező a második kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy az ajánlatkérő és a Magnis Kft. tervezői szerződést kötöttek 2022. október 3-án „Élhető települések gazdaságélénkítő és rekreációs városfejlesztés Baktalórántháza” című felhívás alapján megvalósítandó tervezői feladatok ellátása tevékenységek keretén belül kiviteli terv dokumentáció, engedélyes tervdokumentáció, akadálymentesítési tervdokumentáció, energetikai felmérés, energetikai tanúsítvány elkészítésére. A projekt keretében megvalósításra tervezett kivitelezések tekintetében készült tervezői költségbecsléseket 2023. május 10-15. között a Magnis Kft. készítette N.Z. tervező közreműködésével.

16. A fenti tervező cég székhelye a rendelkezésre álló cégtörténet szerint 4555 Levelek, Ady E. u. 49., cégjegyzésre jogosult tagja Tomkó T. (an.: K.J., 1986.02.09.; 4555 Levelek, Ady E. u. 49.) ügyvezető, a cég tagja Tomkó Á. (an.: G. Zsuzsanna; 1990.05.26.; 4556 Magy, Kossuth Lajos utca 31.). A közbeszerzési eljárás mindkét részében nyertes ajánlattevő cég székhelye a rendelkezésre álló cégtörténet szerint 4555 Levelek, Hősök tere 7., cégjegyzésre jogosult tagja Tomkó Z. (an.: G. Zsuzsanna, 1981.04.30.; 4555 Levelek, Ady E. u. 49.) ügyvezető, a cég tagjai Tomkó Z. (an.: T.A., 1960.02.18.; 4558 Újfehértó, Alkotmány utca 49.) és Tomkó Z. (an.: G. Zsuzsanna, 1981.04.30.; 4555 Levelek, Ady E. u. 49.).

17. A Kbt. 25. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja és szükség esetén orvosolja az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzeteket.

A (4) bekezdés szerint összeférhetetlenség áll fenn akkor, ha az ajánlatkérő részéről az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont vagy az eljárás eredményét befolyásolni képes közvetve vagy közvetlenül olyan pénzügyi, gazdasági vagy egyén személyes érdekeltséggel rendelkezik, amely úgy tekinthető, hogy befolyásolja funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlását. A közbeszerzési eljárás előkészítését a Kbt. 3. § 22. pontja definiálja, miszerint ide tartozik az adott közbeszerzési vagy koncessziós szerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése.

A Kbt. 25. § (5) bekezdés értelmében vélelmezni kell, hogy fennáll a (4) bekezdés szerinti összeférhetetlenség, ha (4) bekezdés szerinti személy

- a) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy alkalmasság igazolásában részt vesz;

- b) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy alkalmasság igazolásában részt vevő gazdasági szereplő tagja, vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy alkalmazottja; vagy
- c) az a) vagy a b) pontban meghatározott személyek hozzátartozója.

18. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak az összeférhetetlenséggel kapcsolatos szabályokról szóló útmutatója értelmében abban az esetben, ha az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárás előkészítésébe vagy a bírálóbizottságba bevont személy hozzátartozója egy potenciális ajánlattevőnél alkalmazásban áll, már beáll az összeférhetetlenség, függetlenül attól, hogy az ajánlattevőnél alkalmazásban álló hozzátartozó milyen feladatot lát el az ajánlattevőnél. Jelen esetben az előkészítésbe bevont tervező cég képviselőjének hozzátartozója a nyertes ajánlattevő cég képviselője név és címbeli azonosság okán.

19. Az ajánlatkérőnek a fenti összeférhetetlenséget észlelnie kellett volna az ajánlatok vizsgálata során, ezen objektív helyzet ugyanis felveti az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti, melyek miatt intézkedéseket kellett volna tennie a helyzet feltárása, orvoslása érdekében, mely a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem igazolt, megsértve ezzel a Kbt. 25. § (1) bekezdését.

20. A hivatalbóli kezdeményező a harmadik kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy az ajánlatkérő műszaki-szakmai alkalmassági minimumkövetelményként határozta meg mindkettő rész tekintetében az ISO 9001 tanúsítvány meglétét, emellett még három különböző szakági jogosultsággal (MV-É, MV-ÉG, MV-VI) való rendelkezést, korábbi teljesítésre vonatkozó referenciaigazolást is előírt.

21. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról szóló útmutatója rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárásokban az alkalmassági követelményeknek az a szerepe, hogy előzetesen megszűrje a jelentkezőket, olyan módon, hogy kiderüljön, mely gazdasági szereplők nem alkalmasak a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötésre kerülő szerződés teljesítésére. Az alkalmassági követelmények előírása során a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie a verseny követelményének és ennek megfelelően az alkalmassági követelményeknek a szükséges minimumra kell korlátozódniuk. Az ajánlatkérő erre tekintettel a szerződéses feltételekkel, a szakmai ajánlatra vonatkozó előírásokkal (pl. ütemterv) és a szakmai értékelési szempontokkal tudja biztosítani a szerződésre vonatkozó magasabb elvárások tényleges teljesülését. Az alkalmassági követelmények alapvetően a szerződés teljesítésére vonatkozó azon minimális képességeket jelentik, amelyek hiányában egy gazdasági szereplőnek a szerződés teljesítésére vonatkozó képessége jogosan kétségbe vonható.

22. Az ajánlatkérő köteles az alkalmassági követelmények meghatározását egyrészt a közbeszerzés tárgyára korlátozni, másrészt pedig az alkalmassági követelményeket legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig előírni, tekintettel a közbeszerzés becsült értékére is. A Döntőbizottság közbeszerzési joggyakorlata egységes a tekintetben, hogy az alkalmatlanság oka csak olyan körülmény megléte vagy hiánya lehet, amely ténylegesen szükséges a szerződés teljesítéséhez. Az ajánlatkérő jogosult tehát olyan alkalmassági követelményeket támasztani, amelyek a minél biztonságosabb teljesítést célozzák, de a szerződés teljesítéséhez ténylegesen nem szükséges, túlzó és indokolatlanul versenyszűkítő előírásokat már nem tehet.

23. A műszaki-szakmai alkalmassági követelmények rendeltetése az, hogy a szerződés teljesítésére képes vállalkozó kiválasztását segítsék elő. Az ISO tanúsítvány alkalmassági

szempontként való előírása is alkalmas lehetett a verseny szűkítésére, figyelembe véve, hogy annak megszerzése további költségekkel, ezáltal az ajánlattevőknek további nehézséggel jár, emellett annak a szerződés teljesítéséhez való elengedhetetlensége is kétségbe vonható. Az ajánlatkérő az alkalmassági követelmények meghatározása során nem a Kbt. 50. § (4) bekezdésének és a Kb. 65. § (3) bekezdésének megfelelően járt el.

Az ajánlatkérő észrevétele

24. Az ajánlatkérő észrevételében kérte, hogy a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat teljeskörűen vizsgálja meg, ugyanakkor állapítsa meg, hogy az ajánlatkérő részéről a kezdeményezésben megjelölt jogsértések nem valósultak meg, ezért az ajánlatkérővel szemben jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye. Másodlagosan kérte annak rögzítését, hogy amennyiben a Döntőbizottság valamely kezdeményezési elem tekintetében részben jogsértést állapítana meg, az esetleges jogsértés legfeljebb formai, eljárás-technikai jellegű, a verseny érdemi torzulására, az eljárás eredményére, valamint a szerződés teljesítésének szakmai megalapozottságára kihatással nem bírt, ezért az ajánlatkérővel szemben bírság vagy egyéb súlyos jogkövetkezmény alkalmazása nem indokolt.

25. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményezés egyik kezdeményezési elem tekintetében sem alkalmas a megjelölt jogsértés kétséget kizáró alátámasztására. A kezdeményezés több helyen feltételezésre, vélelmezett személyi kapcsolatra, illetve a benyújtott iratokból levont, de nem kizárólagos és nem szükségszerű következtetésre épül.

26. Általánosságban előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményezés állításai nem azonosak a jogsértés bizonyítottságával. Hangsúlyozta, hogy a hivatalbóli kezdeményezés önmagában nem eredményezi a jogsértés megállapíthatóságát, minden egyes kezdeményezési elem esetében külön kell vizsgálni a releváns tények teljeskörű bizonyítottságát, az iratok jogi jelentését, a feltárt körülmény és a megjelölt jogszabálysértés közötti okszerű kapcsolatot, valamint azt, hogy az adott körülmény érdemben érintette-e a verseny tisztaságát, az egyenlő bánásmódot vagy az eljárás eredményét.

27. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kezdeményezés több ponton nem tesz különbséget aközött, hogy valamely körülmény eljárásjogi értelemben tisztázandó kérdés, illetve aközött, hogy az már önmagában jogsértést keletkeztető tényállás.

28. A tényleges versenytorzító hatás vizsgálata mellőzhetetlen. Az ajánlatkérő külön is kiemelte, hogy a Kbt. alapelveinek érvényesülése szempontjából nem elégséges az absztrakt lehetőségre hivatkozás. A kezdeményezés számos helyen arra utal, hogy valamely előírás „alkalmas lehetett” a verseny szűkítésére, illetve valamely személyi kapcsolat „felveti” az összeférhetetlenséget. Ezek a fordulatok önmagukban nem teszik megállapíthatóvá azt, hogy az ajánlatkérő ténylegesen a Kbt. szabályaiba ütközően járt el.

29. A Döntőbizottságnak azt is értékelnie kell, hogy a közbeszerzési dokumentumok tartalma valamennyi ajánlattevő számára azonos módon rendelkezésre állt, az ajánlatkérő nyílt és dokumentált eljárási keretek között járt el, és nem merült fel olyan konkrét tény, amely szerint valamely gazdasági szereplő a többiekhez képest többletinformációhoz jutott vagy az ajánlatkérő részrehajló módon járt volna el.

30. A vizsgált közbeszerzés eredményeként megkötött szerződés európai uniós forrásból, a TOP PLUSZ-I.2.1-21-SBI-2022-00033 azonosítószámú projekt keretében valósul meg, és a szerződés már megkötésre került. Az ajánlatkérő ezért kérte, hogy a Döntőbizottság a felvetett

kifogásokat az eljárás összességében versenyszerű és jogszerű lefolytatásának kontextusában értékelje.

31. Az ajánlatkérő az első kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy a benyújtott iratok legfeljebb adminisztratív pontosítási kérdést vetettek fel, nem pedig az alkalmasság hiányát. Álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményezés tévesen azonosítja a szakmai önéletrajzban szereplő „jelenlegi munkahely” megjelölését azzal a kérdéssel, hogy a szakember a szerződés teljesítéséhez az ajánlattevő rendelkezésére áll-e. A két kérdés jogilag nem azonos. Önmagában abból, hogy egy természetes személy a szakmai önéletrajzában más gazdálkodó szervezetet vagy egyéni vállalkozói státuszt tüntet fel aktuális foglalkoztatási vagy tevékenységi adatként, nem következik szükségszerűen az, hogy az adott személy az ajánlattevő javára ne lenne bevonható, illetve ne vállalná a teljesítésben való részvételt. Az építési beruházások teljesítése során a szakember rendelkezésre állásának több, egymással párhuzamosan is értelmezhető jogi formája lehetséges; a „jelenlegi munkahely” adat és a teljesítéshez kapcsolódó rendelkezésre állás nem azonos kategória.

32. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevő az érintett szakemberek tekintetében benyújtotta a szakember-bemutató EKR űrlapot, a szakmai önéletrajzot, a rendelkezésre állási nyilatkozatot, a végzettséget, illetve képzettséget igazoló dokumentumokat, továbbá a jogosultsági megfelelés igazolásához szükséges adatokat. A fentiek alapján az ajánlatkérő számára a döntés pillanatában az volt megállapítható, hogy a szakemberek személye, képesítése, jogosultsága és teljesítésbe vonhatósága igazolt. Az ajánlatkérő külön is hangsúlyozta, hogy a közbeszerzési eljárás a Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok alkalmazásával folyt, és a Kbt. 114/A. § alapján az ajánlatkérő előírhatta, hogy az alkalmasságot alátámasztó dokumentumokat már az ajánlatban kell benyújtani.

33. A későbbi munkaszerződésekből nem következik, hogy a szakemberek az ajánlattételi határidő időpontjában ne álltak volna rendelkezésre. A hivatalbóli kezdeményezés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a később csatolt munkaszerződések 2023. október 1-jén keltek. E körben az ajánlatkérő álláspontja szerint lényeges különbséget kell tenni aközött, hogy a munkaszerződés későbbi keltezésű, illetve aközött, hogy a szakember a teljesítéshez korábban ne állt volna rendelkezésre. A két állítás nem azonos, és az elsőből a második nem következik automatikusan. A teljesítésbe bevonni kívánt szakember rendelkezésre állását az ajánlatban megtett nyilatkozatok, a bemutatott szakember személyes kötelezettségvállalása, valamint a tényleges bevonhatóság igazolja. A később megkötött munkaszerződés legfeljebb azt mutatja, hogy az ajánlattevő a szerződés teljesítési szakaszára a jogviszonyát formailag is rendezte; ebből azonban nem vezethető le, hogy az ajánlattétel időpontjában a szakember rendelkezésre állása hiányzott volna. A tartalmi rendelkezésre állást az ajánlathoz csatolt rendelkezésre állási nyilatkozatok, valamint a kamarai nyilvántartásban szereplő jogosultsági adatok támasztják alá.

34. A Minterm Kft.-re utaló önéletrajzi adat nem teszi szükségszerűvé alvállalkozó bevonásának megállapítását. A hivatalbóli kezdeményezés az egyik szakember esetében arra is utal, hogy mivel az önéletrajz a Minterm Kft.-t jelölte meg, ezért az ajánlattevő „alvállalkozót nem vesz igénybe” nyilatkozata ellentmondásos. Ezzel az ajánlatkérő nem ért egyet. Önmagában az a tény, hogy egy szakember valamely gazdasági társaságnál munkát végez vagy azzal kapcsolatban áll, nem jelenti azt, hogy e társaság a közbeszerzési szerződés teljesítésében alvállalkozóként vesz részt. A szakember, mint természetes személy bevonása, illetve egy gazdasági társaság szerződéses teljesítésbe történő bevonása két eltérő jogi minőség. A kezdeményezés e ponton következtetést von le anélkül, hogy igazolná: a Minterm Kft. a szerződés teljesítésében alvállalkozóként, kapacitást biztosító szervezetként vagy bármely más, a Kbt. szerinti önálló szereplőként ténylegesen részt vett volna.

35. A Kbt. 71. § feltételezett sérelme a jelen ügyben legfeljebb formális jelleggel vethető fel. Az ajánlatkérő nem vitatja, hogy ha az ajánlatban olyan adat merül fel, amely érdemi

bizonytalanságot eredményez az alkalmasság fennállása körében, az ajánlatkérőnek tisztáznia kell a kérdést. A jelen ügyben azonban a benyújtott dokumentumok összessége alapján az alkalmasság fennállása megállapítható volt. A hivatalbóli kezdeményezés nem azt igazolja, hogy a nyertes ajánlattevő ne felelt volna meg az alkalmassági követelményeknek, hanem legfeljebb azt állítja, hogy valamely adatpár között további pontosítás lehetett volna célszerű. Ez azonban nem azonos azzal, hogy az ajánlatkérő szükségképpen jogsértően járt volna el. Mindezek alapján az ajánlatkérő álláspontja szerint az első kezdeményezési elem nem megalapozott.

36. Az ajánlatkérő a második kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy a kezdeményezés a döntő jelentőségű tényeket nem bizonyítja kellő szinten. Az ajánlatkérő elsődlegesen arra hívta fel a figyelmet, hogy a hivatalbóli kezdeményezés ezen eleme nem bizonyítja teljeskörűen a Kbt. 25. § szerinti jogsértéshez szükséges összes feltétel fennállását. A Kbt. 25. § szerinti összeférhetetlenség megállapításához nem elegendő pusztán azt rögzíteni, hogy két gazdasági társaság tagjai vagy vezetői között név- vagy címazonosság áll fenn, illetőleg valamely hozzátartozói viszony feltételezhető. A jogsértés megállapításához annak vizsgálata szükséges, hogy az ajánlatkérő részéről az eljárás vagy annak előkészítése során mely konkrét természetes személy járt el, e személy ténylegesen olyan érdekeltséggel rendelkezett-e, amely a pártatlan és tárgyilagos eljárást befolyásolhatta, e körülmény a közbeszerzési eljárás során milyen konkrét hatást gyakorolt a versenyre, továbbá milyen adat vagy információ volt olyan, amelyhez valamely gazdasági szereplő a többiekhez képest előnyként juthatott volna.

37. A hivatalbóli kezdeményezés ezzel szemben a Magnis Kft. képviseletére jogosult ügyvezetője, T.T. és a nyertes ajánlattevő oldalán szereplő T.Z. közötti feltételezett hozzátartozói viszonyból von le következtetést anélkül, hogy az eljárás előkészítésében ténylegesen közreműködő szakmai személyt azonosítaná. E körben különös jelentősége van a Magnis Kft. ügyvezetője által tett, 2023. május 15-én kelt nyilatkozatnak, amely szerint a Baktalórántháza TOP PLUSZ-1.2.1-21-SB 1-2022-00033 projekt vonatkozásában a vezető tervezői feladatokat a társaság munkavállalójaként N.Z. (E2-15-0208) tervező látta el, és a tervező feladata a tervezői feladatokon túl a tervezői költségvetések, így az árazott és árazatlan költségvetések elkészítésére is kiterjedt. Ebből következően a kezdeményezés által felvetett személyi kapcsolat nem a tényleges szakmai előkészítő személyhez kapcsolódik, hanem a tervező társaság ügyvezetői képviseleti szintjéhez. A hivatalbóli kezdeményezés ugyanakkor nem tartalmaz olyan adatot vagy bizonyítékot, amely szerint N.Z., mint a szakmai tervezési és költségvetéskészítési feladatokat ténylegesen ellátó személy, a nyertes ajánlattevővel olyan kapcsolatban állt volna, amely a pártatlan és tárgyilagos eljárás sérelmét eredményezhette volna.

38. A tervezői közreműködés és az ajánlatkérői döntéshozatal nem azonos kategória. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kezdeményezés nem különíti el megfelelően a projekt műszaki-tervezői előkészítését, a tervezői költségvetés elkészítését, a közbeszerzési dokumentáció véglegesítését, valamint az ajánlatok elbírálását és az eredményről szóló döntést.

39. A Magnis Kft. külön, korábbi tervezési beszerzés alapján került kiválasztásra. A 2022. szeptember 21-i ajánlattételi felhívás szerint az összességében legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat volt a nyertes. A beérkezett ajánlatok alapján a Magnis Kft. ajánlata 18.901.000.-Ft bruttó, a Szabó Tervező Iroda Kft. ajánlata 18.986.500.-Ft bruttó, a HLG Hungary Kft. ajánlata pedig 19.037.300.-Ft bruttó volt, vagyis a Magnis Kft. valóban a legalacsonyabb ajánlatot adta. A tervezői megbízási szerződés 2022. október 3-án jött létre, annak módosítása 2022. november 21-én történt, a teljesítési jegyzőkönyv szerint pedig a

tervezői feladatok teljesítése 2023. június 6-án lezárult. Az építési közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő ezt követően, 2023. szeptember 6-án indította meg.

40. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a Magnis Kft. oldalán a tényleges szakmai feladatellátást a fent hivatkozott ügyvezetői nyilatkozat szerint N.Z. tervező végezte, míg T.T. ügyvezetőként, illetve a társaság képviselőjeként járt el. A hivatalbóli kezdeményezés által feltételezett hozzátartozói kapcsolat tehát még elfogadása esetén sem azonos a szakmai tervezői tevékenységet ténylegesen végző személy és a nyertes ajánlattevő közötti kapcsolattal. Különösen hangsúlyozandó, hogy a Magnis Kft. – illetve a tényleges szakmai előkészítőként eljáró N.Z. – nem vett részt az építési közbeszerzési eljárás lebonyolításában, az ajánlatok bírálatában, illetve az eredményről szóló döntés meghozatalában. A műszaki dokumentáció és a kapcsolódó költségvetési anyagok az ajánlatkérő részére átadásra kerültek, ezt követően azok a közbeszerzési dokumentumok részeként valamennyi ajánlattevő számára azonos módon hozzáférhetők voltak. A kezdeményezés nem jelöl meg olyan konkrét, nem nyilvános információt, amelyhez a nyertes ajánlattevő a többiekhez képest többletelőnyként juthatott volna.

41. A Kbt. 25. § rendszeréből az következik, hogy a feltételezett kapcsolat önmagában nem azonos a verseny sérelmével. Az összeférhetlenségi szabályok célja nem az, hogy bármely közvetett személyi kapcsolat automatikusan jogsértést eredményezzen, hanem az, hogy a verseny torzulására alkalmas helyzetek feltárhatók és kezelhetők legyenek.

- az ajánlatkérő oldalán eljáró konkrét személy érdekeltsége a döntéshozatalt befolyásolta;
- a nyertes ajánlattevő előzetesen, a versenytársakhoz képest többletinformációhoz jutott;
- az ajánlati feltételek kifejezetten valamely gazdasági szereplőre lettek volna szabva; vagy
- az ajánlatkérő bármely gazdasági szereplővel szemben kedvezőbb elbánást tanúsított volna.

42. Önmagában abból, hogy a Magnis Kft. ügyvezetője és a nyertes ajánlattevő oldalán szereplő személy között a kezdeményezés hozzátartozói viszony fennállását vélelmezi, még nem következik, hogy a tervezői feladatokat ténylegesen ellátó személy és a nyertes ajánlattevő között is olyan kapcsolat állt fenn, amely a Kbt. 25. § sérelmét eredményezhette volna. A Magnis Kft. ügyvezetői nyilatkozata éppen azt igazolja, hogy a vezető tervezői és költségvetés-készítési feladatokat N.Z. látta el. A hivatalbóli kezdeményezés erre nézve nem tartalmaz cáfoló bizonyítékot.

43. Az ajánlatkérői intézkedések és a dokumentáltság értékelendő körülmények. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást szabályozott, dokumentált keretek között folytatta le. Az ajánlatkérő kérte, hogy a Döntőbizottság az eljárás megítélése során értékelje a közbeszerzési szabályzat rendelkezéseit, az eljárásba bevont személyek nyilatkozatait, a közbeszerzési dokumentumok valamennyi gazdasági szereplő számára azonos hozzáférhetőségét, valamint azt a körülményt, hogy a kezdeményezés nem nevez meg olyan konkrét döntési mozzanatot, amely a feltételezett összeférhetlenség miatt torzult volna.

44. Az ajánlatkérő az észrevétellel csatolta a Magnis Kft. ügyvezetőjének 2023. május 15-i nyilatkozatát, a tervezői megbízási szerződést és annak módosítását, a 2023. június 6-i teljesítési jegyzőkönyvet, továbbá az ajánlatkérő részéről eljáró személyek összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatait. Az ajánlatkérő részéről eljáró személyekkel összefüggésben a bírálóbizottsági tagok – I.L. és S.V. – nyilatkozatai 2023. július 14-én keltek, míg a döntéshozói oldalon eljáró képviselők nyilatkozatai 2023. október 3-án készültek. Az ajánlatkérő tehát az eljárásban résztvevő személyektől dokumentált összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatokat szerzett be, és ezzel a Kbt. 25. § (1) bekezdése szerinti megelőzési kötelezettségének a rendelkezésére álló eszközökkel eleget tett.

45. A fentiek alapján az ajánlatkérő álláspontja szerint a 2. kezdeményezési elem nem megalapozott. A hivatalbóli kezdeményezés által hangsúlyozott, feltételezett hozzátartozói kapcsolat nem a tényleges szakmai tervezői és költségvetés-készítési feladatot ellátó személyhez kapcsolódik, a tervezői tevékenység az építési közbeszerzési eljárás megindítása előtt lezárult, és nem került bizonyításra sem a többletinformációhoz jutás, sem a verseny torzulása, sem az ajánlatkérői döntéshozatal befolyásolása.

46. Az ajánlatkérő a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban előadta, hogy Az ISO 9001 követelmény a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó, szervezeti szintű minőségbiztosítási előírás volt. E körben hangsúlyozta, hogy a vizsgált közbeszerzés összetett építési beruházás volt, több szakági műszaki koordinációval, dokumentációs fegyelemmel, minőségi megfelelési és teljesítésellenőrzési követelménnyel. Az ISO 9001 követelmény előírása nem pusztán formális, presztízs-jellegű vagy öncélú feltétel volt, hanem a szerződés teljesítésének szervezeti szintű minőségbiztosítási hátterét kívánta garantálni. A szakemberekre, referenciára és jogosultságokra vonatkozó követelmények a személyi-szakmai oldalt fedik le, az ISO 9001 ezzel szemben a vállalkozás belső folyamatszabályozására, nyomon követhetőségére, minőségbiztosítási működésére vonatkozik. A két típusú követelmény tehát nem azonos rendeltetésű, hanem egymást kiegészítő funkciót tölt be.

47. Az ISO 9001 tanúsítvány az építőipari vállalkozások körében – különösen a közbeszerzési piacon aktív, kellő kapacitással rendelkező cégeknél – általánosan elterjedt. A versenyszűkítés hiányát a jelen eljárás konkrét adatai is alátámasztják: a közbeszerzési eljárásban mindkét részben 3-3 ajánlat érkezett, ami érdemi verseny meglétét igazolja. Az európai uniós forrásból finanszírozott projekteknél a támogató szervek fokozott minőségbiztosítási, dokumentálhatósági és elszámolhatósági elvárásokat támasztanak a kedvezményezettekkel és a kivitelezőkkel szemben. Az ajánlatkérő e feltételt nem önkényesen, hanem a projekt finanszírozási és minőségbiztosítási követelményeihez igazodva határozta meg.

48. Az alkalmassági feltétel állítólagos versenyszűkítő hatását a kezdeményezés nem bizonyítja. A hivatalbóli kezdeményezés ezen pontja döntően absztrakt megállapításokra épül. A kezdeményező azt állítja, hogy az ISO előírás „alkalmas lehetett” a verseny szűkítésére, illetve annak elengedhetetlensége „kétségbe vonható”. Az ajánlatkérő álláspontja szerint ez a megközelítés nem elegendő a Kbt. 50. § (4) bekezdése és 65. § (3) bekezdése sérelmének megállapításához. Egy alkalmassági feltétel jogellenességéhez nem elegendő az, hogy elméletileg létezhet kevésbé szigorú előírás is, azt kell bizonyítani, hogy az adott követelmény a konkrét beszerzés tárgyára, becsült értékére és teljesítési körülményeire tekintettel túlzó, indokolatlan és ténylegesen a szükséges minimumon túlmutató volt. A kezdeményezés ilyen bizonyítást nem tartalmaz.

49. Az ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyához igazodó minimumkövetelményt állapított meg. A vizsgált eljárás tárgya nem egy egyszerű, egynemű, alacsony összetettségű kivitelezési feladat volt, hanem több műszaki elemből álló építési beruházás. Ebből következően az ajánlatkérő jogosan írhatott elő olyan minimumkövetelményt, amely a szerződés teljesítésének szervezeti minőségirányítási hátterét is biztosítja. Különösen hangsúlyos, hogy a közbeszerzés európai uniós támogatási háttér mellett valósult meg, amely a megvalósítás, dokumentálás, ellenőrizhetőség és elszámolhatóság oldalán is fokozott elvárásokat eredményez. Az ISO 9001 követelmény ebben az összefüggésben éppen a szerződésszerű teljesítés biztonságát szolgálta.

50. A kezdeményezés nem veszi figyelembe az egyenértékű intézkedések elfogadhatóságát sem. Az ajánlatkérő külön is utalt arra, hogy az alkalmassági feltétel nem öncélúan egyetlen formális tanúsítvány birtoklását írta elő, hanem a vonatkozó szabályoknak megfelelően azzal egyenértékű intézkedés vagy tanúsítvány lehetőségét is biztosította. Ebből következően a követelmény nem zárta le indokolatlanul a piacot, hanem egy objektív, a teljesítéshez kapcsolódó minőségbiztosítási megfelelési szintet kívánt meghatározni.

51. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a 3. kezdeményezési elem nem megalapozott. Az ISO 9001 előírás a beszerzés tárgyához igazodó, indokolható, szervezeti minőségirányítási minimumkövetelmény volt, amelyet a kezdeményezés nem tudott konkrét adatokkal aránytalannak vagy versenytorzítónak bizonyítani.

52. Az ajánlatkérő a jogkövetkezmények tekintetében másodlagos észrevételt terjesztett elő, ha jogsértés megállapítására kerülne sor, amely szerint ebben az esetben az alábbi körülményeket a jogkövetkezmény körében fokozott súllyal szükséges értékelni:

- a kifogásolt körülmények kapcsán a verseny tényleges torzulása, a részrehajlás vagy az eredmény manipulálása nem nyert bizonyítást;
- a szakemberi kérdéskörben a kifogásolt elem legfeljebb tisztázási szükségletet érint, nem pedig bizonyított alkalmassághiányt;
- az összeférhetetlenségi elem körében a kezdeményezés vélelmezett személyi kapcsolatra épül, de nem mutatja be a konkrét döntési hatást;
- az ISO-követelmény körében a kezdeményezés absztrakt aránytalansági kifogást fogalmaz meg, tényleges piac- vagy versenyelemzés nélkül;
- az eljárás európai uniós támogatási háttér mellett, dokumentált és nyomon követhető keretek között zajlott;
- az ajánlatkérő jóhiszeműen, a jogszabályoknak való megfelelés szándékával járt el.

Jogsértés megállapítása esetére kérte értékelni annak csekély súlyát, eredményre ki nem ható jellegét, valamint az ajánlatkérő jóhiszeműségét és együttműködését, kérte a legenyhébb jogkövetkezmény alkalmazását, illetve bírság kiszabásának mellőzését.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

53. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2023. szeptember 6-án indult, ezért a Döntőbizottság számára a hivatalbóli kezdeményezés elbírálása során a Kbt. ezen időpontban hatályban volt anyagi jogi rendelkezései irányadók, míg a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztése napján hatályos eljárásjogi szabályokra tekintettel járt el a jogorvoslati eljárás során.

54. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel vizsgálta meg a hivatalbóli kezdeményezésben megfogalmazott vélt jogsértéseket.

A 2014/24/EU irányelv 18. cikk (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlát ható és arányos módon járnak el.

A Kbt. 2. § (2)-(4) bekezdései szerint

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára és arányos módon kell eljárnia a közbeszerzési eljárás során.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.

(4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét

szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 117. § (1) bekezdés értelmében az ajánlatkérő a Második Részben foglalt szabályok által nem kötött, önálló eljárási szabályokat alakíthat ki.

A Kbt. 114/A. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő – kivéve a 3. melléklet szerinti szolgáltatás esetében, ha annak becsült értéke az uniós értékhatárt eléri vagy meghaladja – az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az e § szerinti bírálat keretében a kizáró okok, az alkalmassági követelmények, valamint a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott igazolásokat a gazdasági szereplők a részvételi jelentkezésükben vagy az ajánlatukban nyújtsák be. Ebben az esetben a (2)–(6) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni, a 67. § (1) bekezdés, a 69. § (2)–(9) bekezdés, valamint a 114. § (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni. A 69. § (11) bekezdés szerinti adatbázisok adatait az ajánlatkérő a bírálat során valamennyi gazdasági szereplő ajánlata vonatkozásában ellenőrzi.

A Kbt. 69. § (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat – ideértve a 69. § (4)–(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is – módosítani és kiegészíteni is lehet.

55. A hivatalbóli kezdeményezésben megfogalmazott első kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § rendelkezéseit azzal, hogy az 1. ajánlati részben az M/1.2. és M/1.3. műszaki szakmai alkalmassági követelményre a nyertes ajánlattevő által bemutatott szakemberek aktuális munkahelye vonatkozásában fennálló ellentmondásokat nem tisztázta.

56. A tényállásban foglaltak szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás 1. részében több alkalmassági követelményt is meghatározott. A nyertes ajánlattevő az M/1.2. alkalmassági követelményben meghatározott MV-ÉG szakember vonatkozásában H.I. szakembert mutatta be, akinek a csatolt önéletrajza szerint egyéni vállalkozó volt a dokumentum kiállításának időpontjában. Az M/1.3. alkalmassági követelmény teljesítésére a nyertes ajánlattevő MV-VI szakemberként V.L. szakembert nevezte meg, aki a benyújtott önéletrajza szerint abban az időpontban a Minterm Kft.-nél állt munkaviszonyban. A nyertes ajánlattevő által benyújtott EKR űrlap szerint a két szakember a nyertes ajánlattevőnél áll munkaviszonyban, továbbá a nyertes ajánlattevő arról is nyilatkozott, hogy a szerződés teljesítéséhez alvállalkozót nem kíván igénybe venni, valamint nem jelölt meg kapacitás nyújtó szervezetet sem.

57. Tényként állapítható meg, hogy a közbeszerzési eljárás 1. részében az M/1.2. alkalmassági követelményben meghatározott MV-ÉG szakember, valamint M/1.3. alkalmassági követelményben előírt MV-VI szakember vonatkozásában a nyertes ajánlattevő nyilatkozatai és a szakemberek által benyújtott önéletrajzok között ellentmondás áll fenn.

58. Az alkalmassági követelmények igazolására benyújtott dokumentumok közötti ellentmondás fennállása esetén az ajánlatkérő nem hagyhatja figyelmen kívül az eltérést, hanem köteles azt feloldani, illetve annak tisztázására felhívni az ajánlattevőt. Ez a kötelezettség nem pusztán a hiánypótlás lehetőségéből, hanem a közbeszerzési eljárás alapelveiből, az uniós jogból és a Kbt. kifejezett rendelkezéseiből következik.

A 2014/24/EU irányelv alapvető követelménye, hogy a közbeszerzési eljárások során az ajánlatkérők kötelesek biztosítani az egyenlő bánásmódot, az átláthatóságot és az arányosságot. Az irányelv 18. cikk (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő a gazdasági szereplőket egyenlően és megkülönböztetésmentesen köteles kezelni, valamint eljárását átlátható és arányos módon köteles lefolytatni. Ebből következik, hogy az ajánlatkérő nem alapíthatja döntését olyan bizonytalan vagy egymásnak ellentmondó tényállásra, amelynek tisztázása objektív módon lehetséges.

A Kbt. 71. § (1) bekezdésében konkretizálja az ajánlatkérő kötelezettségét azzal, hogy a jogszabályhely rendelkezése szerint az ajánlatkérő köteles valamennyi ajánlattevő számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, továbbá köteles felvilágosítást kérni, ha az ajánlatban vagy az alkalmasság igazolására benyújtott dokumentumokban nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat vagy igazolás szerepel. A jogalkotó tehát nem mérlegelési jogot, hanem kötelezettséget ír elő arra az esetre, amikor a benyújtott dokumentumok tartalma nem egyértelmű vagy egymással ellentétes.

59. Az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentumok közötti ellentmondás olyan helyzetet teremt, amelyben az ajánlatkérő nem tudja kétséget kizáróan megállapítani, hogy az ajánlattevő megfelel-e az előírt alkalmassági követelményeknek. Az egyenlő bánásmód és az átláthatóság alapvető követelményére tekintettel az ajánlatkérő nem választhat önkényesen a benyújtott, egymásnak ellentmondó dokumentumok közül ezért az ajánlatkérőnek először az ellentmondás feloldása iránt kell intézkednie. Ennek elmulasztása sérti a megalapozott döntéshozatal követelményét, valamint az átláthatóság elvét.

A Kbt. 71. § (3) bekezdése tovább erősíti ezt az értelmezést, amikor kimondja, hogy a hiánypótlás során az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentumok módosíthatók és kiegészíthetők annak érdekében, hogy megfeleljenek a jogszabályi és közbeszerzési dokumentumokban előírt követelményeknek. Ez azt jelenti, hogy a jogalkotó kifejezetten számolt azzal, hogy az alkalmasság igazolása során előfordulhatnak pontatlanságok, hiányosságok vagy egymásnak ellentmondó adatok, amelyeket az eljárás során rendezni kell.

60. A Közbeszerzési Hatóság hiánypótlásról szóló útmutatója hangsúlyozza, hogy a hiánypótlás intézményének elsődleges célja a verseny fenntartása és az érdemi ajánlatok megőrzése. Az útmutató kiemeli, hogy a felvilágosításkérés arra szolgál, hogy az ajánlatban vagy az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentumokban szereplő nem egyértelmű kijelentések tisztázhatók legyenek, és az ajánlatkérő megalapozott döntést hozhasson.

61. A Döntőbizottság nem tudott helyt adni az ajánlatkérő hivatkozásának arra vonatkozóan, hogy a szakemberek jelenlegi munkahelye és a szerződés teljesítése során történtő rendelkezésre állása nem azonos, ugyanis a kezdeményezés az iratok közötti ellentmondás feloldásának elmulasztására vonatkozott. Szintén nem menti ki az ajánlatkérőt a jogsértés alól a Kbt. 117. § szerinti szabályok alkalmazása, a nyertes ajánlattevő és az ajánlatkérő által benyújtott dokumentumok közötti ellentmondás feloldására az ajánlatkérő a fent kifejtettek szerint köteles.

62. Az ajánlatkérő arra is hivatkozott, hogy a kezdeményezés pusztán vélelmet adott elő, azonban a fent rögzítettek szerint tényként állapítható meg, hogy az ajánlatkérő nem tett intézkedést a felmerült ellentmondás feloldására.

63. A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérőnek nem lehetősége, hanem jogszabályon alapuló kötelezettsége volt az alkalmassági dokumentumok közötti ellentmondás tisztázása és ennek elmulasztásával megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdés rendelkezéseit.

64. A második kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését azzal, hogy nem tette meg a szükséges intézkedéseket a feltételezhető összeférhetetlenséggel kapcsolatban az eljárás előkészítésébe bevont Magnis Kft. és a nyertes ajánlattevő vonatkozásában az 1. és 2. ajánlati részben.

A 2014/24/EU irányelv 24. cikke értelmében

A tagállamok biztosítják, hogy az ajánlatkérő szervek megtegyék a megfelelő intézkedéseket a közbeszerzési eljárás folyamán felmerülő esetleges összeférhetlenség hatékony megelőzése, feltárása és orvoslása céljából, hogy ezáltal elkerülhető legyen a verseny torzulása, és minden gazdasági szereplő tekintetében biztosítva legyen az egyenlő bánásmód.

Az összeférhetlenség fogalmának ki kell terjednie legalább azokra az esetekre, amikor az ajánlatkérő szervnek vagy az ajánlatkérő szerv nevében eljáró közbeszerzési szolgáltatónak a közbeszerzési eljárás lefolytatásában részt vevő vagy annak eredményét befolyásolni képes alkalmazottai közvetve vagy közvetlenül olyan pénzügyi, gazdasági vagy egyéb személyes érdekkel rendelkeznek, amely úgy tekinthető, hogy a közbeszerzési eljárás tekintetében befolyásolja a pártatlanságukat és a függetlenségüket.

A Kbt. 3. § értelmében e törvény alkalmazásában:

22. közbeszerzés előkészítése: az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése;

A Kbt. 25. § (1) Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja és szükség esetén orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzeteket.

(4) Összeférhetlenség áll fenn akkor, ha az ajánlatkérő részéről az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont vagy az eljárás eredményét befolyásolni képes személy – ide értve a közbeszerzési szolgáltatót, valamint az általa foglalkoztatottakat is – közvetve vagy közvetlenül olyan pénzügyi, gazdasági vagy egyéb személyes érdekkel rendelkezik, amely úgy tekinthető, hogy befolyásolja funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlását.

(5) Vélelmezni kell, hogy fennáll a (4) bekezdés szerinti összeférhetlenség, ha a (4) bekezdés szerinti személy

a) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként részt vesz vagy az alkalmasság igazolásában részt vesz;

b) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként részt vevő gazdasági szereplő tagja, vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy alkalmazottja; vagy

c) az a) vagy a b) pontban meghatározott személyek hozzátartozója.

65. A Döntőbizottság rendelkezésére álló dokumentumok és a cégnyilvántartás nyilvános adatai alapján megállapította, hogy a tárgyi beszerzés alapját képező tervezői költségbecslést a Magnis Kft. (4555 Levelek, Ady E. u. 49.) készítette. A Magnis Kft. cégjegyzésére jogosult

Tomkó T. (an: K.J.) ügyvezető (vezető tisztségviselő) 4555 Levelek, Ady Endre utca 49. A cég tagja Tomkó Á. (an.: G. Zsuzsanna) 4556 Magy, Kossuth Lajos u. 31.

66. A közbeszerzési eljárás 1. és 2. részében nyertes ajánlattevő a Tamaris Garden Kft. (4555 Levelek, Hősök tere 7.), a cégjegyzésre jogosult Tomkó Z. (an: G. Zsuzsanna.) ügyvezető (vezető tisztségviselő) 4555 Levelek, Ady Endre utca 49. A cég tagja Tomkó Z. (an: G. Zsuzsanna.) 4555 Levelek, Ady Endre utca 49. továbbá Tomkó Z. (an.: T.A.) 4558 Újfehértó, Alkotmány u. 49.

67. Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa által elfogadott 2014/24/EU közbeszerzési irányelv 24. cikke előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a közbeszerzési eljárások során felmerülő összeférhetetlenségek megelőzését, feltárását és megszüntetését.

Az irányelv szerint összeférhetetlenség különösen akkor áll fenn, ha az ajánlatkérő nevében eljáró személy vagy az eljárás előkészítésében részt vevő személy olyan közvetlen vagy közvetett pénzügyi, gazdasági vagy személyes érdekekkel rendelkezik, amely alkalmas arra, hogy pártatlanságát és függetlenségét veszélyeztesse.

68. Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint már a verseny torzulásának reális veszélye vagy annak objektív látszata is elegendő lehet ahhoz, hogy az ajánlatkérőnek vizsgálatot kelljen lefolytatnia, nem szükséges a tényleges visszaélés teljes bizonyítása.

69. A Kbt. 25. § rendelkezéseinek célja az összeférhetetlenség kizárása és az ajánlatkérő döntései objektivitásának biztosítása. E rendelkezésekből az következik, hogy nem csupán a tényleges részrehajlás tilalmazott, hanem minden olyan kapcsolat is, amely alkalmas arra, hogy kétséget ébresszen az eljárás pártatlanságával kapcsolatban.

70. A Közbeszerzési Hatóság összeférhetetlenségről szóló útmutatója hangsúlyozza, hogy az összeférhetetlenség megítélésekor minden releváns körülményt együttesen kell értékelni. Az útmutató szerint különösen jelentős körülmények lehetnek: tulajdonosi kapcsolat; közös székhely vagy telephely; vezető tisztségviselők személyének egyezése; hozzátartozói kapcsolat; személyi összefonódás; valamint az olyan gazdasági kapcsolat, amely alkalmas a verseny befolyásolására.

Az útmutató azt is kiemeli, hogy már az összeférhetetlenség látszatának elkerülése is az ajánlatkérő kötelezettsége, mert ez szolgálja az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvének érvényesülését.

71. A fentiekből az következik, hogy amennyiben megállapítható, hogy a tervezői költségbecslést készítő gazdasági szereplő és a nyertes ajánlattevő vezető tisztségviselője és tagja ugyanarra a címre (4555 Levelek, Ady Endre utca 49.) vannak bejegyezve, a két gazdasági szereplő tagjai között rokoni kapcsolat gyanítható, a vezetéknevek megegyeznek, további személyes azonosító adatok (például az anyja neve) is egyeznek, akkor ezek együtt olyan objektív tények, amelyek családi, személyes vagy gazdasági kapcsolat fennállását valószínűsítik.

Mivel a tervezői költségbecslés a becsült érték, a fedezet, valamint az ajánlatok értékelésének előkészítése szempontjából meghatározó jelentőségű dokumentum, különösen súlyos annak a veszélye, hogy a költségbecslést készítő személy vagy vállalkozás közvetlen vagy közvetett előnyhöz juttathat egy vele kapcsolatban álló ajánlattevőt.

72. A fent már rögzítettek szerint a tervezői költségbecslést készítő Magnis Kft. székhelye, valamint a nyertes ajánlattevő Tamaris Garden Kft. egyik tagjának lakcíme megegyezik. A

tervezői költségbeclést készítő Magnis Kft. ügyvezetőjének és tagjának vezetéknéve azonos a nyertes ajánlattevő Tamaris Garden Kft. ügyvezetőjének és tagjának vezetéknévével. A tervezői költségbeclést készítő Magnis Kft. tagjának anyja neve azonos a nyertes ajánlattevő Tamaris Garden Kft. tagjának anyja nevével.

73. A névazonosság alapján közöttük személyes (rokon) kapcsolat valószínűsíthető és a névazonosságot további személyazonosító adatok (anyja neve) is alátámasztják, továbbá a székhely és lakcím azonosság, így ezek a körülmények együttesen alkalmasak arra, hogy objektív kétséget keltsenek a verseny tisztaságával kapcsolatban.

74. A Döntőbizottság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy önmagában az azonos székhely, illetve a névazonosság vagy a személyes adatok (például az anyja neve) egyezése nem bizonyítja automatikusan az összeférhetlenség fennállását. Ezek azonban olyan objektív körülmények, amelyek alapján az ajánlatkérőnek kötelessége az összeférhetlenség fennállását kivizsgálni, és szükség esetén intézkedni. A Kbt.-ből és az uniós jogból az következik, hogy az ajánlatkérőnek aktív vizsgálati kötelezettsége van.

75. A Kbt. 25. § (1) bekezdése az ajánlatkérő aktív magatartását várja el, amikor kimondja, hogy köteles minden szükséges intézkedést megtenni, hogy megelőzze, feltárja és orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságát sértő helyzeteket.

76. Az ajánlatkérő álláspontja nem foghat helyt, egyrészt mivel a kezdeményezés nem állította az összeférhetlenség fennállását, hanem azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő nem tárta fel, nem vizsgálta meg az adott helyzetet és nem tette meg mindazon intézkedéseket, amelyek kétséget kizáróan igazolhatták volna a verseny tisztaságát.

Másrészt a tervezői szerződés elkészítésére az ajánlatkérő a Magnis Kft.-vel kötött szerződést és ezen nem változtat az sem, hogy a tervezői költségbecléseket a Magnis Kft. N.Z. tervező közreműködésével készítette el.

77. Az ajánlatkérő hivatkozott arra is, hogy csatolta az ajánlatkérő részéről eljáró személyek összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatait a Kbt. 25. § (1) bekezdésben megkövetelt megelőzési kötelezettségének alátámasztására. A Döntőbizottság álláspontja szerint azonban az általánosságban megtett összeférhetlenségi nyilatkozatok nem mentik ki az ajánlatkérőt egy konkrétan felmerülő, a verseny tisztaságának sérelmét felvető helyzet tisztásának kötelezettsége alól.

78. A Döntőbizottság rendelkezésére álló iratok szerint az ajánlatkérő az összeférhetlenség tisztázására intézkedést nem tett, az elmulasztott intézkedéssel megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését.

79. A harmadik kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését és a 65. § (3) bekezdését azzal, hogy M/3 műszaki szakmai alkalmassági követelményként írta elő az ISO 9001 tanúsítvány meglétét, illetve az azzal egyenértékű intézkedések, tanúsítványok bemutatását az 1. és 2. ajánlati részben.

A Kbt. 50. § (4) bekezdés szerint az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A Kbt. 65. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt műszaki és szakmai alkalmasságra vonatkozó feltételek előírásával.

(3) bekezdés alapján az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (4)-(5) bekezdései:

(3) Ha az ajánlatkérő az ajánlattevő vagy a részvételre jelentkező bizonyos minőségbiztosítási szabványoknak való megfelelése tanúsításához független szervezet által kiállított tanúsítvány benyújtását írja elő – ideértve a fogyatékosok számára biztosított hozzáférésére vonatkozó szabványokat is – akkor a vonatkozó európai szabványsorozatoknak megfelelő szervezet által tanúsított, a vonatkozó európai szabványsorozaton alapuló minőségbiztosítási rendszerekre kell hivatkoznia. Az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait, ha a szóban forgó gazdasági szereplőnek – neki fel nem róható okokból – nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszerezni, feltéve, hogy a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy a javasolt minőségbiztosítási intézkedések megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak.

(4) Ha az ajánlatkérő az ajánlattevőnek vagy részvételre jelentkezőnek – a 21. § (2) bekezdés f) pontja vagy a 21. § (3) bekezdés g) pontja tekintetében – bizonyos környezetvédelmi vezetési rendszereknek való megfelelése tanúsításához független szervezet által kiállított tanúsítvány benyújtását írja elő, akkor az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerre (EMAS), a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 45. cikke szerint elismert egyéb környezetvédelmi vezetési rendszerekre, illetve az akkreditált szervek releváns európai vagy nemzetközi szabványain alapuló egyéb környezetvédelmi vezetési szabványokra kell hivatkoznia. Az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű környezetvédelmi vezetési intézkedések egyéb bizonyítékait, ha a szóban forgó gazdasági szereplőnek – neki fel nem róható okokból – nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszerezni, feltéve, hogy a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy ezen intézkedések egyenértékűek az alkalmazandó környezetvédelmi vezetési rendszer által előírtakkal.

80. A felhívás III.1.3. pontja szerint a közbeszerzési eljárás 1. és 2. részében a műszaki, szakmai alkalmassági követelmények voltak:

M/1.1. MV-É jelölésű (Építési szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel/képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező szakember.

M/3. bármely nemzeti rendszerben akkreditált tanúsító szervezet által tanúsított, illetve ezekkel egyenértékű intézkedéssel, tanúsítvánnyal: minőségbiztosítási vagy minőségirányítási rendszer (min. ISO 9001).

81. A felhívás III.1.3. pontja szerint a közbeszerzési eljárás 1. részében további műszaki, szakmai alkalmassági követelmények voltak:

M/1.2. MV-ÉG jelölésű (építménygépészeti szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel, illetve képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező szakember.

M/1.3. MV-VI jelölésű (villamosság szakterület) jogosultsággal, vagy azzal egyenértékű jogosultsággal, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel, illetve képzettséggel vagy ezzel egyenértékű végzettséggel/képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező szakember.

82. A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő ugyan jogosult meghatározni azokat a műszaki és szakmai alkalmassági feltételeket, amelyek alapján meggyőződhet arról, hogy a szerződés teljesítésére kizárólag megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező gazdasági szereplők tehessenek ajánlatot, e jogosultság azonban szigorú törvényi és uniós jogi korlátok között gyakorolható.

83. A Kbt. 50. § (4) bekezdése előírja, hogy az ajánlati felhívásban valamennyi alkalmassági követelményt egyértelműen, pontosan és a közbeszerzés tárgyával összhangban kell meghatározni. E rendelkezés célja nem kizárólag a jogbiztonság biztosítása, hanem annak garانتálása is, hogy valamennyi gazdasági szereplő előre, egyértelműen megismerhesse azokat a feltételeket, amelyeknek az ajánlattétel során meg kell felelnie.

E követelményt egészíti ki a Kbt. 65. § (3) bekezdése, amely kimondja, hogy az ajánlatkérő kizárólag olyan alkalmassági követelményt írhat elő, amely a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges és azzal arányos. A jogalkotó e szabállyal kizárta annak lehetőségét, hogy az ajánlatkérő indokolatlanul szigorú, a beszerzés tárgyához nem kapcsolódó vagy a versenyt szükségtelenül korlátozó alkalmassági feltételeket alkalmazzon.

A két rendelkezés egymással szoros összefüggésben értelmezendő. Míg a Kbt. 50. § (4) bekezdése az alkalmassági követelmények megfelelő megfogalmazásának formai és tartalmi követelményeit rögzíti, addig a Kbt. 65. § (3) bekezdése azok anyagi jogi korlátját határozza meg. A két szabály együttesen biztosítja, hogy az alkalmassági feltételek kizárólag a szerződés teljesítésére való alkalmasság vizsgálatát szolgálják, és ne váljanak a verseny indokolatlan korlátozásának eszközévé.

A szabályozás közvetlen alapját az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve képezi. Az irányelv 18. cikke rögzíti az egyenlő bánásmód, az átláthatóság, az arányosság és a verseny biztosításának alapelvét, míg az 58. cikk meghatározza, hogy az alkalmassági követelmények kizárólag a gazdasági és pénzügyi helyzetre, illetve a műszaki és szakmai képességekre vonatkozhatnak, továbbá minden esetben kapcsolódniuk kell a szerződés tárgyához, és arányosnak kell lenniük annak értékével, jellegével, összetettségével és kockázatával.

Az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint az ajánlatkérő mérlegelési szabadsága nem korlátlan. Az alkalmassági feltételek jogszerűsége minden esetben az arányosság elvének tükrében vizsgálendő, vagyis az ajánlatkérőnek objektív módon igazolnia kell, hogy az általa előírt követelmény ténylegesen szükséges a szerződés megfelelő teljesítésének biztosításához, és nincs olyan enyhébb feltétel, amely ugyanazon célt elérné.

84. Az ISO-tanúsítvány önmagában nem tiltott alkalmassági követelmény, azonban jogsértővé válhat, ha az ajánlatkérő már más, a szerződés teljesítésére alkalmas szakmai garanciákat is előírt, és ezek mellett az ISO-követelmény további indokolatlan versenykorlátozást eredményez.

85. A jelen közbeszerzési eljárásban különös jelentősége van annak, hogy az ajánlatkérő a műszaki-szakmai alkalmasság körében egyidejűleg több, egymást részben átfedő alkalmassági követelményt írt elő. Az ajánlattevőktől egyrészt ISO-tanúsítvány meglétét követelte meg, másrészt pedig előírta három különböző szakági jogosultsággal rendelkező szakember (MV-É, MV-ÉG és MV-VI) rendelkezésre állását is.

86. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet ugyan lehetővé teszi minőségbiztosítási rendszerek igazolásának kérését, azonban e lehetőség nem mentesíti az ajánlatkérőt a Kbt. 65. § (3) szerinti arányossági vizsgálat alól. A rendelet csupán az igazolás módját szabályozza, nem teremti meg automatikusan az ISO-követelmény előírásának jogszerűségét. A Döntőbizottság által vizsgált közbeszerzési eljárás során meghatározott alkalmassági követelményrendszer a Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglalt szükségességi és arányossági követelmény szempontjából külön vizsgálatot igényel.

87. A Kbt. 65. § (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő kizárólag olyan alkalmassági feltételt írhat elő, amely a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges, és azzal arányos. A jogszerűség vizsgálata során tehát nem elegendő annak megállapítása, hogy az ISO-tanúsítvány általában alkalmas lehet a minőségbiztosítás igazolására, azt is vizsgálni kell, hogy az adott beszerzés konkrét tárgyára és az egyidejűleg előírt további alkalmassági feltételekre tekintettel valóban ténylegesen szükséges-e.

88. A 2014/24/EU irányelv 58. cikke szerint a műszaki és szakmai alkalmassági követelményeknek kapcsolódniuk kell a szerződés tárgyához, és arányosnak kell lenniük annak teljesítéséhez szükséges szakmai képességekkel. Az irányelv nem teszi lehetővé olyan követelmények előírását, amelyek ugyan elméletileg kapcsolódhatnak a beszerzéshez, de ténylegesen nem nyújtanak többletbiztosítékot a szerződés megfelelő teljesítéséhez.

89. Az ajánlatkérő a műszaki és szakmai alkalmasság körében ISO 9001 minőségirányítási rendszer meglétét írta elő. E követelmény jogszerűsége azonban kizárólag akkor állapítható meg, ha az ajánlatkérő igazolni tudja, hogy az ISO 9001 tanúsítvány megléte a konkrét építési beruházás szerződésszerű teljesítéséhez ténylegesen szükséges, a beszerzés tárgyával közvetlen összefüggésben áll, és nem jelent a versenyt indokolatlanul korlátozó többletkövetelményt. Az ISO 9001 szabvány nem az építőipari kivitelezés szakmai minőségét tanúsítja. A szabvány elsődleges célja annak igazolása, hogy a gazdasági szereplő szervezeténél olyan minőségirányítási rendszer működik, amely szabályozza a szervezet belső folyamatait, a vezetési felelősséget, a dokumentumkezelést, az erőforrás-gazdálkodást, a vevői elégedettség mérését, a hibák kezelését, valamint a folyamatos fejlesztés mechanizmusait.

90. Az ISO 9001 tanúsítvány kiállítása során a tanúsító szervezet nem azt vizsgálja, hogy az adott vállalkozás milyen műszaki színvonalon képes építési beruházást megvalósítani, hanem azt, hogy működtet-e olyan szervezeti és adminisztratív rendszert, amely megfelel a szabvány követelményeinek. A tanúsítás nem minősíti a vállalkozás szakembereinek felkészültségét, nem értékeli a kivitelezési technológiák színvonalát, nem vizsgálja a vállalkozás műszaki eszközparkját, és nem ad garanciát arra sem, hogy az adott építési beruházás hibamentesen vagy magasabb műszaki színvonalon kerül teljesítésre. Az ISO 9001 tehát elsősorban a vállalkozás működési rendszerének megfelelőségét, nem pedig a konkrét szerződés teljesítésére való műszaki alkalmasságát tanúsítja. Ebből következően az ISO 9001 tanúsítvány meglétéből nem vezethető le automatikusan az a következtetés, hogy az ilyen tanúsítvánnyal rendelkező ajánlattevő az építési beruházást magasabb szakmai színvonalon vagy nagyobb biztonsággal teljesíti, mint az a gazdasági szereplő, amely ugyan nem rendelkezik ISO 9001 tanúsítvánnyal, azonban megfelelő szakmai

referenciákkal, gyakorlattal, műszaki kapacitással és a jogszabályokban meghatározott jogosultságokkal rendelkező szakembereket foglalkoztat.

Az építési beruházások megfelelő teljesítésének elsődleges garanciáját nem a vállalkozás belső adminisztratív folyamatai jelentik, hanem a kivitelezésben részt vevő szakemberek szakképzettsége, a jogszabályban előírt szakmai jogosultságok, a megfelelő szakmai tapasztalat, a korábban teljesített referenciamunkák, valamint a kivitelezés során alkalmazott műszaki szabványok és kötelező építésügyi előírások.

91. A Döntőbizottság által vizsgált közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő ezen túlmenően előírta több – MV-É, MV-ÉG és MV-VI jogosultsággal rendelkező – szakember rendelkezésre állását is. E szakemberek jogosultságai jogszabályban meghatározott szakmai követelmények teljesítéséhez kötöttek, ezért közvetlen és objektív garanciát jelentenek arra, hogy a kivitelezés a vonatkozó műszaki és biztonsági előírásoknak megfelelően történik.

E körülmények között az ISO 9001 tanúsítvány előírása csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha az ajánlatkérő objektív módon igazolja, hogy a minőségirányítási rendszer olyan további garanciát nyújt a szerződés teljesítésére, amelyet a már előírt szakmai alkalmassági feltételek – így különösen a megfelelő referenciák és a jogszabályban előírt jogosultságokkal rendelkező szakemberek – önmagukban nem biztosítanak.

Amennyiben ilyen objektív indokolás nem áll rendelkezésre, az ISO 9001 követelménye nem a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges szakmai alkalmasság vizsgálatát szolgálja, hanem olyan többletfeltételt jelent, amely alkalmas lehet a potenciális ajánlattevők körének indokolatlan szűkítésére.

A Kbt. 65. § (3) bekezdéséből és a 2014/24/EU irányelv 58. cikkéből következő arányossági követelmény alapján ugyanis nem elegendő annak megállapítása, hogy egy követelmény általánosságban javíthatja a vállalkozás működésének szervezettségét. Az ajánlatkérőnek azt kell bizonyítania, hogy a konkrét közbeszerzés tárgyára figyelemmel e követelmény nélkül a szerződés megfelelő teljesítése érdemben veszélybe kerülne. Az ISO 9001 szabvány által tanúsított szervezeti és minőségirányítási folyamatok megléte önmagában nem bizonyítja ezt. Ennek megfelelően az ISO 9001 tanúsítvány előírása kizárólag akkor felel meg a Kbt. 50. § (4) és 65. § (3) bekezdésében foglalt követelményeknek, ha az ajánlatkérő képes konkrét, objektív és a beszerzés sajátosságaiból levezethető indokokkal alátámasztani, hogy e tanúsítvány megléte a szerződés teljesítésének nélkülözhetetlen feltétele. Ennek hiányában a követelmény nem a szerződés tárgyához közvetlenül kapcsolódó műszaki alkalmasságot méri, hanem a gazdasági szereplő általános szervezeten irányítási rendszerét értékeli, amely önmagában nem alkalmas arra, hogy megbízható következtetést engedjen levonni az adott építési beruházás várható szakmai minőségére.

92. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a közbeszerzés összetett építési beruházás volt, több szakági műszaki koordinációval, dokumentációs fegyellemmel, minőségi megfelelési és teljesítésellenőrzési követelménnyel.

93. A Döntőbizottság a műszaki leírás vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy a közbeszerzés tárgya építési beruházás, amelyre tekintettel az ISO 9001 minőségbiztosítási rendszer tanúsítvány előírása nem támasztja alá, hogy a nyertes ajánlattevő a beszerzés tárgyát képező építési beruházást jobb minőségben fogja elkészíteni. Az ajánlatkérő hivatkozott arra is, hogy a kezdeményezés nem támasztotta alá az ISO tanúsítvány megkövetelésének versenyszűkítő hatását, azonban a Döntőbizottság utal rá, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében az ajánlatkérő feladata bemutatni, hogy az előírt alkalmassági követelmény a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges, és azzal arányos.

Az egyenértékűség előírására az ajánlatkérő a 321/2025. (X. 30.) Korm. rendelet értelmében köteles, és az nem támasztja alá az alkalmassági követelmény szükségességét és arányosságát.

94. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését és a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

95. Mindezekre figyelemmel a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alapján folytatott jogorvoslati eljárásban a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontjára tekintettel megállapította a jogsértés megtörténtét, valamint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

A Kbt. 165. § (3) bekezdésének d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

96. A Döntőbizottság jelen esetben indokoltnak találta a bírság kiszabását. A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság figyelembe vette, hogy súlyos jogsértés valósult meg azzal, hogy az ajánlatkérő az alkalmassági követelményeket nem a szerződés teljesítéshez szükséges arányos módon írta elő, továbbá nem tisztázta az alkalmassági követelmények teljesülését és az összeférhetetlenségi szabályok teljesülését a nyertes ajánlattevő tekintetében.

A Döntőbizottság a bírság mértékét a közbeszerzés tárgyra és értékére (1. rész 253.080.202.-Ft, 2. rész 39.398.636.-Ft) figyelemmel állapította meg. Az adott közbeszerzési eljárás vonatkozásában ismételt jogsértő magatartás tanúsítása nem volt megállapítható.

A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy a jogsértés nem orvosolható, továbbá tekintettel volt a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamra. A Döntőbizottság arra is tekintettel volt, hogy nem lehetett megállapítani, hogy a jogsértések kihatottak a közbeszerzési eljárás eredményére.

A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy az általa vizsgált közbeszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő javára értékelte az érdemi nyilatkozatában tett hivatkozásokat, amelyek a jogsértés megállapítása körében nem voltak értékelhetőek. Az eljárási cselekmények alkalmazásának elmulasztása azonban nem voltak csekély súlyúként értékelhető.

97. A Döntőbizottság mindezek alapján a rendelkező részben meghatározott összegű, a közbeszerzési eljárás 1. részében 2.500.000.-Ft, a 2. részében 350.000.-Ft összegű bírság megállapítását látta indokoltnak.

98. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

99. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

100. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2026. augusztus 5.

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Gulyás-Horváth Orsolya sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelélül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Kezdeményező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága